

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики
та місцевого самоврядування

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-22-08, факс: 255-33-07

№ 04-14/16-1459

" 19 " квітня 2016 р.

МЕЛЬНИКУ В.В.

Шановний Віталію Володимировичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянуто Вашу петицію щодо введення заборони поєднання здійснення повноважень депутата місцевої ради із обійманням посади у виконавчому органі такої ради та повідомляється наступне.

Відповідно до частин десятої та одинадцятої статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до цього Закону.

Електронна петиція, адресована відповідно Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції.

Таким чином, виходячи з вищезазначеного та враховуючи, що на підтримку Вашої петиції за період з 06 листопада 2015 року по 06 лютого 2016 року було подано 36 підписів, петицію розглянуто як звернення громадянина.

Стосовно порушеного Вами питання зазначаємо, що на сьогоднішній день засади поєднання депутатської діяльності з виконанням виробничих або службових обов'язків визначені Законом України «Про статус депутатів місцевих рад» – базовим Законом, що відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», інших законів України визначає правовий статус депутата сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради (далі – місцева рада) як представника інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу та рівноправного члена місцевої ради, встановлює гарантії депутатської

діяльності та порядок відкликання депутата місцевої ради. Зокрема, згідно із статтею 6 цього Закону депутат місцевої ради здійснює свої повноваження, не пориваючи з виробничою або службовою діяльністю.

Депутат місцевої ради, обраний секретарем сільської, селищної, міської ради, головою, заступником голови районної, обласної, районної у місті ради, працює у відповідній раді на постійній основі і не може суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, у тому числі на громадських засадах (за винятком викладацької, наукової та творчої у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибутки, якщо інше не передбачено законом.

За рішенням обласної, Київської та Севастопольської міських рад депутат, обраний головою постійної комісії з питань бюджету, може працювати в раді на постійній основі.

Крім того, частинами першою, третьою статті 7 вказаного Закону передбачено, що депутат місцевої ради, який перебуває на посаді керівника місцевого органу виконавчої влади чи на іншій посаді, на яку поширюються вимоги Конституції та законів України щодо обмеження сумісництва, не може поєднувати свою службову діяльність на цій посаді з посадою сільського, селищного, міського голови, секретаря сільської, селищної, міської ради, голови та заступника голови районної у місті, районної, обласної ради, а також з іншою роботою на постійній основі в радах, їх виконавчих органах та апараті.

Депутат місцевої ради не може мати іншого представницького мандата.

Повноваження депутата місцевої ради припиняються достроково у разі обрання або призначення його на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень, а також у разі обрання його депутатом іншої місцевої ради (пункти 4, 5 частини першої статті 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад»).

Також частиною сьомою статті 51 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що на осіб, які входять до складу виконавчого комітету ради і працюють у ньому на постійній основі, поширюються вимоги щодо обмеження сумісності їх діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлені цим Законом для сільського, селищного, міського голови, а саме: неможливість бути депутатом будь-якої ради, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, в тому числі на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю (частина четверта статті 12 цього Закону).

Таким чином, законодавством передбачено перелік посад, в тому числі у виконавчих органах місцевих рад, обіймання яких є несумісним із реалізацією повноважень депутата місцевої ради. При цьому визначальним для встановлення відповідних обмежень є обіймання посади на постійній основі.

Водночас, стосовно встановлення аналогічної заборони для всіх без винятку депутатів місцевих рад вважаємо за необхідне звернути увагу на

позицію Конституційного Суду України із цього питання, сформульовану ним у Рішенні від 13 травня 1998 року № 6-рп (справа щодо статусу депутатів рад). Зокрема, у вказаному Рішенні Конституційний Суд України виходив з того, що конституційні права і свободи людини і громадянина гарантуються і не можуть бути скасовані (стаття 22 Конституції України), а також обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України (стаття 64 Конституції України). До конституційних прав громадянина належить і право вільно бути обраним до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також вільне право доступу до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Конституція України закріплює принцип несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності стосовно мандата народного депутата України (стаття 78 Конституції України). Іншого представницького мандата не може мати Президент України (стаття 103 Конституції України). Не можуть мати представницького мандата і професійні судді (стаття 127 Конституції України). Проте Конституція України не містить будь-яких положень щодо заборони депутатові сільської, селищної, міської, районної чи обласної ради поєднувати свій мандат з іншими видами діяльності.

Таким чином, Конституція України містить вичерпний перелік тих осіб, які, маючи представницький мандат, не можуть займатися іншими видами діяльності. Тобто йдеться про певне обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина, яке, відповідно до статті 64 Конституції України, може бути встановлено лише Конституцією України.

Разом з тим Конституція України (стаття 120) закріплює положення, за яким члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних та місцевих органів виконавчої влади не мають права суміщати свою службу діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої у позаробочий час. Подібні обмеження працювати за сумісництвом щодо інших посадових осіб встановлені в окремих законах.

З огляду на це депутат сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради, який перебуває, зокрема, на посаді керівника місцевого органу виконавчої влади чи на будь-якій іншій посаді, на яку поширюється дія Конституції України і законів щодо обмеження сумісництва, не може поєднувати свою службу діяльність з такими посадами, як сільський, селищний, міський голова, секретар сільської, селищної, міської ради, голова чи заступник голови районної в місті, районної, обласної ради чи з будь-якою іншою роботою на постійній основі в рада, їх виконавчих органах та в апараті рад (пункти 5, 6 мотивувальної частини згаданого Рішення Конституційного Суду України).

З повагою

Голова Комітету

С.ВЛАСЕНКО